

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI - ÖZEL SAYISI

KASIM 2012

SAVAŞA, SERMAYEYE DEĞİL EMEKÇİYE İNSANCA YAŞAM İÇİN BÜTÇE!

DEMOKRATİK TÜRKİYE HALK İÇİN BÜTÇE!

AKP'NİN 10. YILINDA 2013 YILI BÜTÇESİ

2001 Krizinden hemen sonra 3 Kasım 2002 yılında iktidara gelen AKP geçtiğimiz günlerde 10.yılıni doldurdu. 2013 yılı bütçesini değerlendirirken son 10 yıldan bağımsız bir değerlendirmenin sağlıklı sonuçlar vermeyeceği açıktır.

Bu 10 yıllık dönemde reel ücretlerin gerilediği, işsizlik oranının arttığı, taşeron sisteminin sürekli büyüdüğü, ülke emekçilerinin vergi yükü altında ezildiği, ekonomik büyümeden emekçilerin pay alamadığı, gelir dağılımında eşitsizliklerin sürekli olarak arttığı bir sistem devam etmektedir.

2013 YILI BÜTÇESİ SAVAŞ, YOKSULLUK, İŞSİZLİK VE ÖZELLEŞTİRME BÜTÇESİDİR!

2013 Yılı bütçesinin temel eleştirisi katılımcılıktan yoksun olmasıdır. İktidar partisinin TBMM' deki çoğunluğuna dayanarak bir dayatma olarak süreci işletmekte olup parlamento içinde ve dışında bir mutabakat hedefi yoktur. Sosyal taraflardan bağımsız hazırlanan bir bütçenin temel hedefleri açısından başarılı olması mümkün değildir. Bütçe kalemleri incelendiğinde bu çarpıklık daha net ortaya çıkmaktadır.

BÜTÇEDE ASKERİ HARCAMALARA AYRILAN PAY ARTTIRILMIŞTIR!

Ülkede Kürt sorunu, bölgede Suriye meselesinde izlenen politikalar sonucunda her yıl olduğu gibi 2013 yılında da

bütçedeki askeri harcamalara ayrılan pay artmaktadır. Kürt sorununun demokratik yollardan çözümü ile emperyalist ülkelerin Ortadoğu'daki savaş politikalarında aktif rol alma görüntüsü altında ulusal çıkar ve onura ters düşen görev yüklenilmesi politikalarından vazgeçilmesi, askeri harcamaların bir kısmının sosyal alanlara kaydırılmasının önünü açacaktır. Örnek olarak yapılan anketlerde toplumun ağırlıklı kesiminin Suriye ile olası bir savaşa karşı oldukları halde AKP savaş politikalarında ısrarcı davranmaktadır.

BÜTÇEDEKİ İSTİHDAM, YATIRIM VE GELİR DAĞILIMINDAKİ EŞİTSİZLİĞE YÖNELİK HEDEFLER GERÇEKÇİ DEĞİLDİR!

1980 Sonrası terk edilen istihdam arttırıcı politikalar Türkiye'de işsizliği kronik hale getirmiştir. Çarpık ekonomi politikaları ile her geçen gün pahalılaşılan hayat koşullarında işsiz kalmamak için güvencesiz, düşük ücretli, zor koşullarda çalışan milyonların bulunduğu ülkemizde işsizlik rakamları hesaplanmasından niteliğine kadar son derece kurnazca hazırlanmış reklam paketlerine benzemektedir. Bu gün uzun süreli iş arayanlar hükümet tarafından işsiz sayılmamaktadır. İşgücüne katılım % 50'lerde olup kadınlarda ise oran % 30' lara kadar düşmektedir. TÜİK verilerine göre AKP den önce %7 olan işsizlik oranı bugün %10 seviyelerindedir. Bu hesaplamalarda TÜİK verilerinin gerçeği yansıtmaktan uzak olduğunun tartışılmaz bir gerçek olduğu ortadadır.

10 yıllık AKP iktidarı toplumsal gelir dağılımını sermaye lehine düzenleme işlevini başarıyla sürdürmüştür. Bu gün ülkemizde en yüksek gelire sahip %20'lik grup toplam gelirden % 47 pay alırken, en düşük gelire sahip % 20'lik grubun aldığı pay sadece % 6'dır.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 15 milyar dolar seviyelerinde olan dış ticaret açığı 2011 yılında yaklaşık olarak 106 milyar dolara yükseldi. İhracat 2001 yılında ithalatın % 70'ini karşılayabiliyorken 2011 yılında bu oran %56 ya düştü aradaki fark ise borçlanarak kapatıldığından bütçedeki faiz yükünde her geçen yıl artmasına neden olmuştur.

Özetle 2013 yılı bütçesinde de istihdamı arttıracak yatırımlar gelir dağılımındaki eşitsizliğin azaltılacağı politikalar yoktur bu durum önümüzdeki yıl işsizliği ve yoksulluğu daha da arttıracaktır.

BÜTÇE ÖZELLEŞTİRME BÜTÇESİDİR! ÖZELLEŞTİRMEDE SONA DOĞRU...

2013 Yılı bütçe gerekçesinde son 10 yıllık dönemde iktidarın özelleştirmeler konusundaki başarılarının altı çizilerek 2013 yılında otoyollar, limanlar, elektrik dağıtım ve üretim, doğalgaz dağıtım, şeker fabrikaları, şans oyunları (Milli Piyango), THY (% 49.12 kamu payı) Türk

Telekom'un hazineye ait hisseleri, Halkbank'ın idareye ait %20.8'lik kısmı ile hazineye ait taşınmazların satışının önümüzdeki yıl yapılacağı ifade edilmektedir.

Yine kamuya ait sosyal tesislerle ilgili olarak da kesinlikle ödenek ayrılmayacağına altı çizilmekte, kamunun işlettiği eğitim ve dinlenme tesisleri, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, vb. tesislerin giderlerinin tamamının tesislerin işletilmesinden elde edilecek gelirlerden karşılanması hüküm altına alınmaktadır. Bu koşullarda kamuya ait sosyal tesislerden faydalanırken ödenecek bedel piyasa koşullarının insafına bırakılmaktadır.

Eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik başta olmak üzere kamu hizmetlerinin piyasalaşmasına bu dönemde hız verilmektedir. 30 yılı aşkın bir süredir kurulan tüm hükümetlerin özelleştirme konusunda aynı politikaları savunduğu yaklaşımından hareket edecek olursak 1986 yılından bu yana yürütülen özelleştirme uygulamaları ile orta ve uzun vadede devletin ekonomik faaliyetlerini en aza indirmek rekabete dayalı piyasa ekonomisinin oluşturulması devlet bütçesi içerisindeki finansman yükünün azaltılması artan tasarrufların ekonomiye kazandırılması ve oluşacak rekabet ortamı neticesinde vatandaşa verilen hizmet kalitesinin artırılması hizmet ve mal fiyatının ucuzlaması ile üretim ve istihdamın artırılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır ibaresi ne yazık ki 2013 yılı bütçe gerekçesinin özelleştirmeler ile ilgili bölümünde halen kendine yer bulabilmektedir. Ekonomideki birçok olumsuzluğun, bütçe açıklarının, pahalılığın nedeni olarak gösterilen KİT ve KİK'ler için bu ülkenin sırtında kambur diyen siyasi partilerin gelinen noktada asıl kendilerinin bu ülkenin sırtında kambur olduklarını yaşadıkları tarih bizlere göstermiştir.

ÖDEMIŞ OLDUĞUNUZ HER KURUŞ VERGİ SİZE YOL, SU, ELEKTRİK, OKUL, HASTAHANE OLARAK DÖNECEKTİR NOSTALJİSİ.!

Okullarda eğitime katkı payı adı altında başlatılan sonrasında sağlık kurumlarında ve sosyal güvenlik kurumlarıyla devam eden kamu hizmetlerinden faydalanma karşılığında ödenen bedeller son yıllarda temel kamu hizmetlerinin piyasalaşması ile daha da artmış fahiş elektrik, su, doğalgaz faturaları otoban ve köprü kullanımında ödenen bedeller ve bu hizmetlerin kimisinin özelleştirilmesi veya özelleştirmelerinin şu veya bu şekilde devam ediyor olması öncelikle ülkemizdeki emekçiler ve yoksulların aklına o zaman ben ne için vergi veriyorum sorusunu getirmektedir. Ancak ülkemizde gelirini maaş ve ücret adı altında alan emekçilerin dolaysız olarak ödedikleri vergiler ellerine bile geçmeden doğrudan kaynaktan kesme usulü ile ödediklerinden bu konuda tasarrufları söz konusu bile değildir. Emekçilerin sırtındaki asıl vergi yükü ise zorunlu tüketim maddeleri yani temel ihtiyaçlarını giderirken ödedi-

2013 bütçesinde AKP hükümeti tercihini bir kez daha sermaye sınıfından yana kullanmış olup sistemin krizinin faturasını bir kez daha emekçilere ve yoksul halk kesimlerine ödetmek istemektedir.

leri KDV, ÖTV vb. dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Ülkemizde bütçe yapısının kanayan yarası dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki payının anormal yüksek oluşudur. Gelişmiş ülkelerde dolaylı vergilerin payı % 30'u aşmazken ülkemizde bu oran %60 civarındadır. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 2013 yılı bütçesi ile ilgili olarak TBMM' de yaptığı sunumda mevcut tasarıya yapılabilecek tek eleştirinin dolaylı vergilerin payının bütçede yüksek olmasıdır diyerek bu konuda AKP hükümetinin basiretsizliğini de tescil etmiştir.

Vergi gelirleri içerisinde dolaylı vergilerin oranının yüksek olması; bu tip vergilerin harcama yapan her kesimden eşit olarak alındığı için gelir dağılımını ciddi şekilde bozmakta, bütçe gelirlerinin ekonomik konjoktüre hassasiyetini hem hızlandırmakta hem de arttırmakta, pek çok üründe yüksek vergi uygulanması vergi kaçığına yol açmakta, daralan bir ekonomide doğrudan emekçilerden alınan bu tip vergilerin ekonomide durgunluğa neden olacağı da ortadadır.

Yüksek gelir gruplarından vergi almak yerine borç para almak geleneği AKP hükümeti tarafından da sürdürülmüş olup 2013 yılı bütçesinde söylenilenin aksine faiz yükü oldukça yüksektir. Önümüzdeki yıl için enflasyon tahmini

% 5,3 büyüme tahmininde ise oran % 4'dür. Bu hedeflerin ışığında bazı bütçe kalemlerindeki görüntü;

Milli Eğitim Bakanlığı bütçeden % 12 pay almakta, geçen yıla göre eğitime ayrılan pay % 21.3 oranında artarken bu durum hükümet tarafından övünç kaynağı olmuştur. Bu artış yeni eğitim sisteminin getirdiği harcamaların yanında ülkemizdeki genç nüfusla açıklanabilir. Ancak gelişmiş ülkelerde eğitim harcamalarının ulusal gelir içindeki payı % 10 dolaylarında iken bu oran ülkemizde % 5 oranının bile altındadır.

Sağlık harcamalarına bütçeden ayrılan paya bakıldığında sağlık harcamalarının önemli bir kısmı aşırı şekilde kullanılan alet ve sair sarf malzemeleri alımı yolu ile yurt dışına gitmektedir. İçerde ise ilaç ve sair sağlık malzemeleri dışında özel hastahanelere yapılan SGK ödemeleri ve bu tip kuruluşlara para yatıran sermaye sahiplerine kaynak artırımı şeklinde harcanmaktadır.

2013 bütçesinde gelir kalemlerindeki değişimlerde toplumsal adaletle bağdaşmamaktadır. Tasarıda şirketlerin sorumlu olduğu kurumlar vergisinde hiçbir artış öngörül-

mezken birer dolaylı vergi olan ÖTV'de yaklaşık % 17, KDV'de ise yaklaşık %18 dolayında artış öngörülmekte olup önümüzdeki dönemde vergi sisteminin adaletsiz dolaylı vergilere dayandırılacağını göstermektedir.

Sonuç olarak kamu yatırımlarının sürekli gerilediği askeri harcamaların sürekli arttığı, asgari ücretlilerin, işçilerin ve kamu emekçilerinin insanca yaşam taleplerinin gözardı edildiği; eğitim ve sağlık başta olmak üzere kamu hizmetlerinin sistematik olarak piyasalaştırıldığı, taşeronlaştırmanın kural haline getirildiği, iş güvencesiz ve kayıt dışı istihdam biçimlerinin yaygınlaştığı bir ortamda hazırlanan 2013 yılı bütçesinin emekçiler ve yoksul halkımız açısından olumlu olacak düzenlemeler içermediği ortadadır.

AKP hükümeti tercihini bir kez daha sermaye sınıfından yana kullanmış olup sistemin krizinin faturasını bir kez daha emekçilere ve yoksul halk kesimlerine ödetmek istemektedir. Bu dengeyi değiştirmek bu oyunu bozmak insanca yaşam talebi etrafında örgütlenmek ve mücadeleyi büyütmeyle mümkün olacaktır.

İşkolumuzda bulunan kurumların bütçelerinin Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşüldüğü tarihlerde; Ankara'da ilgili Bakanlıklar önünde, illerde ise Şube ve Temsilciliklerimizce ilgili kurumlar önünde taleplerimizi içeren kitlesel basın açıklamaları yapılacaktır.

DEMOKRATİK, KATILIMCI, SERMAYEDEN YANA DEĞİL, EMEKTEN YANA BİR BÜTÇE İÇİN ALANLARDA OLACAĞIZ...

**KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA
YA HEP BERABER YA HIÇ BİRİMİZ...**

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 110 10 Kasım 2012
Sahibi Sendika Adına: Ahmet Kesik (Genel Başkan) • Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Acar (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri) • Yönetim Yeri: Meşrutiyet Caddesi No. 31/4 Kızılay - Ankara
Tel: 0.312 425 63 79 (pbx) • Web: www.bes.org.tr • e-mail: bes@bes.org.tr
Baskı: Mattek Matbaacılık

